

JIMI HENDRIX

își spune povestea

DE LA
ZERO

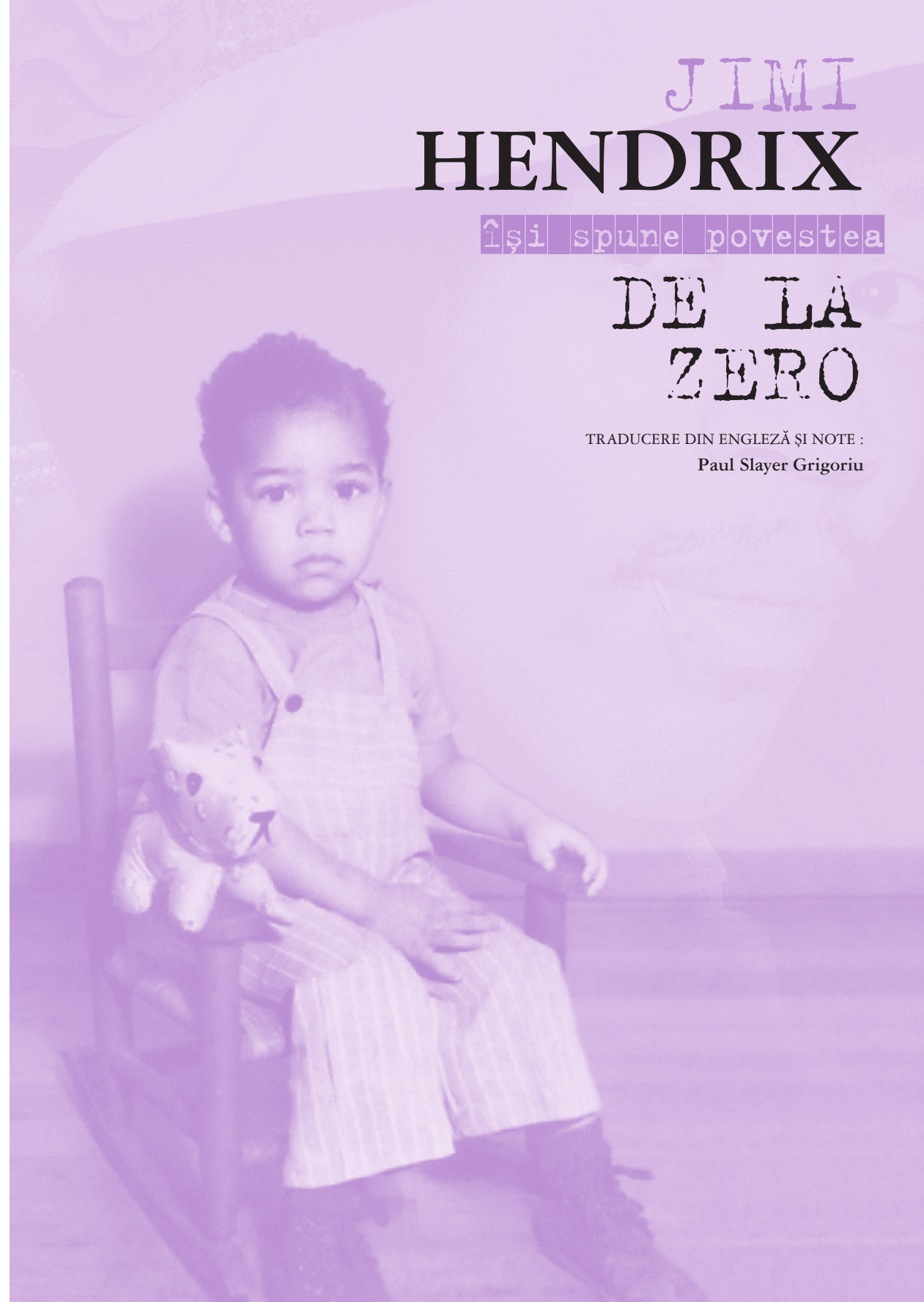

JIMI HENDRIX

Își spune povestea

DE LA ZERO

TRADUCERE DIN ENGLEZĂ ȘI NOTE :
Paul Slayer Grigoriu

Titlul original al acestei cărți este:
Starting at Zero: His Own Story, de Jimi Hendrix

Copyright © 2013 by Gravity Ltd.

De la zero (denumită inițial *Camera plină de oglinzi*) a fost tipărită fără contribuția, ajutorul sau permisiunea lui Al Hendrix, Janie Hendrix, Experience Hendrix, L.L.C. sau a oricăror părți asociate cu aceste nume.

© Publica, 2016, pentru ediția în limba română

Toate drepturile rezervate. Nicio parte din această carte nu poate fi reprodusă sau difuzată în orice formă sau prin orice mijloace, scris, foto sau video, exceptând cazul unor scurte citate sau recenzii, fără acordul scris din partea editorului.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
HENDRIX, JIMI

Jimi Hendrix își spune povestea : de la zero / Jimi Hendrix ;
trad.: Paul Slayer Grigoriu. – București : Publica, 2016

ISBN 978-606-722-174-9

I. Slayer Grigoriu, Paul (trad.)

78(73) Hendrix, J.
821.111-94=135.1

Editori: Cătălin Muraru, Silviu Dragomir

Director Executiv: Bogdan Ungureanu

Design copertă: Alexe Popescu

Corectură: Rodica Crețu, Roxana Măciucă

DTP: Florin Teodoru

CUPRINS

INTRODUCERE DE PETER NEAL	7
CAPITOLUL UNU: COPILUL VOODOO (NOIEMBRIE 1942 – IULIE 1962)	13
CAPITOLUL DOI: COPILUL DRUMULUI (IULIE 1962 – OCTOMBRIE 1966)	35
CAPITOLUL TREI: AI EXPERIENȚĂ? (OCTOMBRIE 1966 – IUNIE 1967)	51
CAPITOLUL PATRU: ÎNDRĂZNEȚ CA IUBIREA (IUNIE 1967 – AUGUST 1967)	87
CAPITOLUL CINCI: EZY RIDER (AUGUST 1967 – IANUARIE 1968)	105
CAPITOLUL ȘASE: LIBER CA VÂNTUL (FEBRUARIE 1968 – DECEMBRIE 1968)	135
CAPITOLUL ȘAPTE: DE-A LUNGUL STRAJEI (IANUARIE 1969 – IUNIE 1969)	167
CAPITOLUL OPT: BLUEȘ PENTRU PĂMÂNT (IULIE 1969 – IANUARIE 1970)	197
CAPITOLUL NOUĂ: NOUĂ CĂTRE UNIVERS (IANUARIE 1970 – SEPTEMBRIE 1970)	221

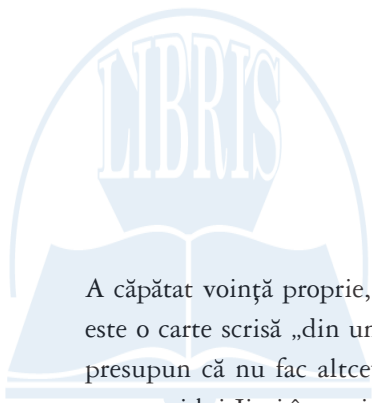
INTRODUCERE

ORICUM AI PRIVI LUCRURILE, CARTEA DE FAȚĂ A FOST SCRISĂ DE JIMI HENDRIX. Dar, de vreme ce a fost compilată postum, este corect să explicăm cum s-a ajuns la textul final.

Într-un fel, chiar și ideea cărții a venit de la Jimi. A evoluat dintr-un film biografic la care lucram cu Alan Douglas. Nevrând să-i punem lui Jimi vorbe în gură, am încercat să facem dialoguri din vorbe culese pe care chiar le spusese. S-a ajuns la un dosar imens din toate sursele care au putut fi declarate sută la sută autentice. Aveam un material imens, pentru că, în cei patru ani în care a stat în luminile rampei, a dat permanent interviuri. Scia, de asemenea, oricând îi venea, pe plicuri din hoteluri, petice de hârtie, pachete de țigări, șervețele – orice îi cădea în mână.

Deși au mai fost publicate extrase din aceste interviuri și scrieri, au fost prea adesea folosite pentru a veni în sprijinul ideilor altora despre viața și muzica lui. Și totuși, citind tot materialul disponibil, devine limpede că Jimi a lăsat în urmă propria lui poveste extinsă despre el însuși, chiar dacă fragmentată și oarecum eliptică. Ni s-a părut necesar ca, dincolo de mulțimea de mituri și jumătăți de adevăruri, Jimi să fie lăsat să ne spună viziunea personală asupra vieții și muzicii lui.

DE LA ZERO este rezultatul reorganizării acestui material în ordinea unei narațiuni. Ca regizor de film, mi s-a părut firesc să mă ocup de acest lucru, ca și cum aș fi editat imaginile dintr-un documentar. Faptul că schemele de vorbire ale lui Jimi sunt foarte ritmice și întorsăturile de frază atât de bogate vizual m-a ajutat în această abordare. În chip uimitor, cartea a prins singură viață.

A căpătat voință proprie, în așa măsură încât am început să mă întreb: dacă este o carte scrisă „din umbră“, care dintre noi e umbra? Când spun acestea, presupun că nu fac altceva decât să aduc un omagiu forței extraordinare a prezenței lui Jimi în cuvintele sale.

De fapt, și-a spus povestea atât de bine, încât nu mi-am permis decât foarte puține modificări. În afară de eliminarea repetițiilor, am combinat foarte rar propoziții diferite sau am schimbat exprimarea acolo unde acest lucru părea necesar pentru ca textul să fie mai inteligibil. De asemenea, întrucât materialul inițial nu fusese conceput pentru a fi folosit astfel, am adăugat scurte note pentru a furniza informațiile cele mai importante privind contextul și pentru a asigura continuitatea povestirii. Versurile nu sunt incluse doar fiindcă se face referire la ele în text, ci pentru că totalitatea cântecelor lui Jimi este în sine autobiografică. Totdeauna a susținut că pentru el viața și muzica erau inseparabile. În lipsa muzicii, care este adevărata mărturie, textele constituie o dimensiune poetică esențială.

Amintirile lui Jimi despre primii douăzeci și cinci de ani ai vieții lui au fost ușor de grupat în ordine narativă. Din motive evidente, nu a lăsat în urmă o relatare limpede și cronologică a ultimilor patru ani. Cu toate acestea, a vorbit pe larg despre ideile care luau naștere în mintea lui și despre schimbarea percepțiilor și a conștiinței, așa cum le trăia. În consecință, pe măsură ce avansează, cartea devine mai puțin o relatare a evenimentelor exterioare și mai mult o călătorie interioară. Această călătorie interioară este piatra unghiulară a cărții – lucru cât se poate de firesc, de vreme ce depășirea granițelor reprezintă miezul poveștii lui Jimi.

Până la un moment dat, titlul de lucru al acestei cărți a fost SCRISOARE CĂTRE O CAMERĂ CU OGLINZI. Oglinda e o imagine care a ajuns să-l obsedeze pe Jimi în ultimii ani de viață. Poate fi privită ca un simbol – al pragului celei mai importante treceri. Conform tradițiilor amerindienilor, oglinda în care

te vezi reflectat reprezintă starea firească a omului, o stare de autorecluziune în care vedem lumea dintr-o perspectivă condiționată, repetitivă și de aceea lipsită de creativitate. Din acest punct de vedere, a sparge oglinda înseamnă a tinde să depășești viziunea aceasta limitată a lumii către posibilitățile infinite ale izvorului creativității.

„Asemenea viziuni, idei și inspirația aceasta vin direct din sursa originară a vieții și gândurilor omenești. De aceea, sunt reprezentative nu pentru societatea și psihicul contemporan, dezintegrate, ci pentru izvorul nesecat prin care societatea renaște. Eroul a murit ca om modern; dar ca om veșnic – desăvârșit, liber de determinare, universal – a renăscut.“ [JOSEPH CAMPBELL]

Dacă această carte funcționează, este pentru că Jimi a fost dispus să vorbească despre el însuși cu atâta sensibilitate, candoare și umor. Pentru aceasta trebuie să le mulțumim mult numeroșilor ziariști care i-au luat interviuri lui Jimi și colecționarilor care au înregistrat și au păstrat materialele din care a fost compilată această carte. Vreau să-i mulțumesc în mod deosebit lui Michael Fairchild pentru efortul neprețat de căutare și autentificare a materialului de bază pentru entuziasmul fără limite și contribuția creativă; lui Christopher Mould pentru sprijinul neprețuit și implicarea în geneza grea a acestei cărți; și lui Kevin Stein pentru pasiunea și sensibilitatea cu care m-a ajutat să finalizez ultima versiune. În sfârșit, îi sunt veșnic recunoscător lui Alan Douglas pentru ocazia de a lucra la un proiect care mi-a adus satisfacții profunde. Cunoștințele și sfaturile lui au fost un fir roșu permanent, iar viziunea și dăruirea lui au făcut posibilă crearea acestei cărți.

PETER NEAL

ÎNTR-O CAMERĂ PLINĂ DE OGLINZI

NU MĂ VEDEAM DECÂT PE MINE
EI, ȘI-MI IAU DUHUL ȘI-MI SPARG OGLINZILE
ACUM LUMEA-NTREAGĂ MI SE-ARATĂ
AM SPUS CĂ LUMEA-NTREAGĂ MI SE-ARATĂ
CAUT ACUM DRAGOSTEA CE VA FI

ÎN MINTEA MEA DOAR CIOBURI ERAU
TĂIETURI ȘI ȚIPETE, PLÂNSETE ÎN CAPUL MEU
ÎN MINTEA MEA DOAR CIOBURI ERAU
CĂDEAU DIN VISE ȘI MĂ TĂIAU ÎN PAT
CĂDEAU DIN VISE ȘI MĂ TĂIAU ÎN PAT
AM SPUS CĂ DRAGOSTEA ERA CIUDATĂ ÎN PATUL MEU

IUBIREA LUMINEAZĂ MUNTELE
IUBIREA LUMINEAZĂ MAREA
IUBIREA-MI LUMINEAZĂ DRĂGUȚA
ATUNCI VOI ȘTI SIGUR CINE-I PENTRU MINE
DOAMNE, VOI ȘTI SIGUR CINE-I
PENTRU MINE*

* Textul original al „I Used To Live in a Room Full of Mirrors” (variantă): *I used to live in a room full of mirrors / All I could see was me / Well I take my spirit and I crash my mirrors / Now the whole world is here for me to see / I said the whole world is here for me to see / Now I'm searchin' for my love to be // Broken glass was all in my brain / Cut'n screamin', cryin' in my head / Broken glass was all in my brain / It used to fall out of my dreams and cut me in my bed // It used to fall out of my dreams and cut me in my bed / I said, making love was strange in my bed // Love come shine over the mountain / Love come shine over the sea / Love come shine on my baby / Then I'll know exactly who's for me / Lord, I'll know exactly who'll be for me.*

TRĂIAM ÎNTR-O CAMERĂ PLINĂ DE OGLINZI

NU MĂ VEDEAM DECÂT PE MINE
EI, ȘI-MI IAU DUHUL ȘI-MI SPARG OGLINZILE
ACUM LUMEA-NTREAGĂ MI SE-ARATĂ
AM SPUS CĂ LUMEA-NTREAGĂ MI SE-ARATĂ
CAUT ACUM DRAGOSTEA CE VA FI

ÎN MINTEA MEA DOAR CIOBURI ERAU
TĂIETURI ȘI ȚIPETE, PLÂNSETE ÎN CAPUL MEU
ÎN MINTEA MEA DOAR CIOBURI ERAU
CĂDEAU DIN VISE ȘI MĂ TĂIAU ÎN PAT
CĂDEAU DIN VISE ȘI MĂ TĂIAU ÎN PAT
AM SPUS CĂ DRAGOSTEA ERA CIUDATĂ ÎN PATUL MEU

IUBIREA LUMINEAZĂ MUNTELE
IUBIREA LUMINEAZĂ MAREA
IUBIREA-MI LUMINEAZĂ DRĂGUȚA
ATUNCI VOI ȘTI SIGUR CINE-I PENTRU MINE
DOAMNE, VOI ȘTI SIGUR CINE-I
PENTRU MINE*

* Textul original al „I Used To Live in a Room Full of Mirrors” (variantă): *I used to live in a room full of mirrors / All I could see was me / Well I take my spirit and I crash my mirrors / Now the whole world is here for me to see / I said the whole world is here for me to see / Now I'm searchin' for my love to be // Broken glass was all in my brain / Cut'n screamin', cryin' in my head / Broken glass was all in my brain / It used to fall out of my dreams and cut me in my bed // It used to fall out of my dreams and cut me in my bed / I said, making love was strange in my bed // Love come shine over the mountain / Love come shine over the sea / Love come shine on my baby / Then I'll know exactly who's for me / Lord, I'll know exactly who'll be for me.*

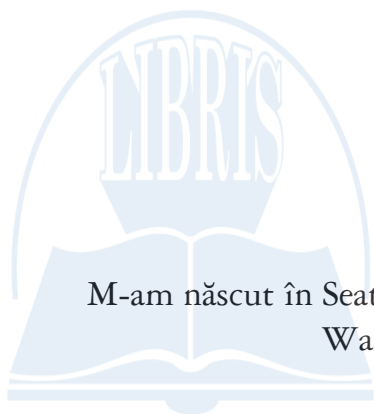
CAPITOLUL UNU

(noiembrie 1942 – iulie 1962)

COPILUL VOODOO

WELL, THE NIGHT I WAS BORN
LORD, I SWEAR THE MOON TURNED A FIRE RED
WELL, MY POOR MOTHER CRIED OUT
LORD, THE GYPSY WAS RIGHT
AND I SEE'D HER FELL DOWN RIGHT DEAD...*

* „Ei, și-n noaptea-n care mă născui / Doamne, pe cinstea mea, luna se făcu roșie ca focul / Ei, și biata maică-mea a strigat / Doamne, avu dreptate țiganca / Și-o văzui cum a căzut ca moartă...” (Jimi Hendrix, *Voodoo Chile*).

DE LA ZERO

M-am născut în Seattle,
Washington,
Statele Unite ale Americii,

pe 27 noiembrie 1942,

la vârsta de ZERO ANI

ÎMI AMINTESC CUM O SORĂ MEDICALĂ ÎMI PUNEA un scutec și aproape mă înțepa. Probabil că eram în spital, bolnav de ceva, pentru că îmi amintesc că nu mă simțeam prea bine. Apoi m-a scos din pătuț și m-a ținut la fereastră și mi-a arătat ceva pe cer. Erau artificii – deci trebuie să fi fost 4 iulie. Sora aceea m-a întors pe-o parte, amețit de la penicilina pe care pesemne mi-o dăduse, și mă uitam în sus și cerul era pur și simplu...

ș ș ș ș ș a s s ș ș a ș

Prima călătorie acolo!

DE LA ZERO

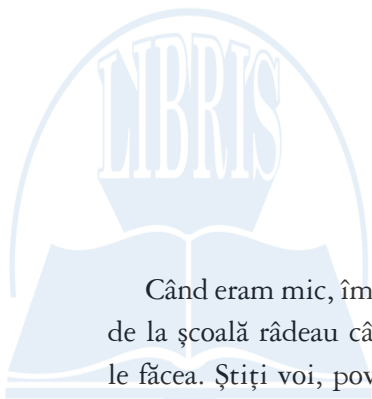
Îmi amintesc și de vremurile în care eram așa de mic că încăpeam într-un coș de rufe. Și îmi amintesc când aveam doar patru ani și am făcut pe mine și am stat ore în șir în ploaie ca să mă ud peste tot și ca mama să nu-și dea seama. Dar și-a dat seama.

Tata era foarte strict și calculat, dar mamei îi plăcea să se gătească și să se distreze. Bea o grămadă și nu avea grijă de ea, dar era o mamă mișto. Tata și mama aveau probleme conjugale. Se tot despărțeau și fratele meu și cu mine locuiam în case diferite. Eu stăteam mai ales la mătușa și bunica. Trebuia să fiu mereu pregătit să merg pâș-pâș până-n Canada.

Bunica mea e indiană. Are ceva de cherokee. Mulți oameni din Seattle au și sânge indian. E doar o altă parte a familiei noastre, asta-i tot.

Petreceam mult timp la rezervația ei din Vancouver, British Columbia. Sunt mulți în rezervație, frate, și era groaznic. Absolut toate casele sunt la fel – și nici măcar nu sunt case, sunt ca niște colibe. E un loc foarte rău. Jumătate din ei sunt ca vai de mama lor, beau și sunt complet nebuni. Și nu fac nimic. Mă înfuriam atât de tare că... pur și simplu nu îl băgam în seamă pe profesor când ne spunea că indienii sunt răi! Cu alte cuvinte, „toți indienii sunt răi, fiindcă au sculament!“.

Acum bunica locuiește într-un bloc mișto de apartamente din Vancouver. Are televizor, radio, chestii din astea. Dar tot mai are păr lung argintiu.

Când eram mic, îmi spunea povești minunate cu indieni, iar copiii de la școală râdeau când purtam șalurile și ponchourile pe care mi le făcea. Știți voi, povestea aia clasică ce stârnește mila. Mi-a dat o manta mexicană mică, cu ciucuri. Era foarte bună și mergeam zilnic cu ea la școală, orice ar fi spus alții, doar pentru că îmi plăcea. Îmi plăcea să fiu altfel.

[AI ȘI LUCILLE HENDRIX AU DIVORȚAT ÎN DECEMBRIE 1950. JIMMY ȘI FRATELE LUI MAI MIC, LEON, AU RĂMAS CU TATĂL LOR. JIMMY A VĂZUT-O ULTIMA OARĂ PE MAMA LUI ÎN IANUARIE 1958. LUNA URMĂTOARE, FEMEIA A MURIT.]

Când eram foarte mic, am avut un vis cu mama care fusese luată de lângă mine, purtată pe niște cămile. Era o caravană mare, și pe fața ei se vedea umbra frunzelor. Știți cum bate soarele pe un copac? Ei bine, umbrele alea verzi și galbene. Și îmi spunea: „Păi, știi, n-o să ne mai vedem prea des, așa că rămas-bun“.

Cam la doi ani după aceea a murit. O să-mi amintesc mereu de asta. N-am uitat niciodată. Sunt vise pe care nu le uiți NICIODATĂ.

* * * * *

CEL MAI MULT TATA AVEA GRIJĂ DE MINE. Era un om religios și mergeam la Școala de Duminică. M-a învățat că trebuie să-i respect mereu pe cei mai în vârstă. Nu aveam voie să vorbesc dacă nu mi se adresa întâi un adult. Așa că eram mereu foarte tăcut. Dar am văzut multe lucruri. Nici măcar peștii n-ar avea necazuri dacă și-ar ține gura închisă.

Tatăl meu era grădinar și cândva fusese electrician. Nu eram cine știe ce bogați! Mai rău era iarna, când nu aveai ce iarbă să tai. Mă tundeau ca pe un pui jumulit și toți prietenii îmi spuneau „Chelu’ șmecher“.

Eram foarte singur. Am adus în fiecare seară câte un câine vagabond acasă, până când tata mi-a dat voie să păstrez unul. Și ăsta era cel mai urât. Era „Prince Hendrix“, dar noi îi ziceam câne! Aveam și pisici. Iubesc animalele. Cerbii și caii sunt cei mai frumoși. Vedeam mulți cerbi pe lângă Seattle. Odată, am văzut un cerb și, pentru o clipă, am simțit ceva, ca și cum l-aș mai fi văzut. Adică era ca și cum aș fi avut o legătură strânsă cu acel cerb pentru o fracțiune de secundă. Am spus „Așteaptă!“, dar el a plecat.

Am făcut școala la Seattle, apoi la Vancouver, British Columbia, de unde erau ai mei. Apoi iar la Seattle, la liceul Garfield. În mare, școala era destul de relaxată. Aveam colegi chinezi, japonezi, portoricani, filipinezi... Câștigam toate meciurile de fotbal!

La școală scriam multă poezie și eram foarte fericit. Poeziile mele erau mai ales despre flori și natură și oameni în halate. Voiam să mă fac actor sau pictor. Îmi plăcea să pictez mai ales scene de pe alte planete – „După-amiază de vară pe Venus“, chestii din astea.

Ideea călătoriei în spațiu mă entuziasma cel mai mult. Profesoara spunea: „Pictați trei scene“ și eu făceam chestii abstracte, de genul „Apus marțian“, pe bune!

Îmi spunea: „Cum te simți?“

și eu spuneam ceva trăsnit, gen:

„Păi, depinde cum se simt oamenii
de pe Marte“.

Pur și simplu nu știam ce altceva să-i zic.

Mă săturasem să zic: „Bine, mulțumesc“.

Ea îmi spunea: „Pentru asta, treci în față“. Deci mă duceam în compartimentul mic, ca la motocicletele gestapoului – șoferul stă pe motocicletă și comandantul în cabină. Niciodată n-am putut să stau cu altcineva. În clasa a treia, profesoara mea s-a așezat lângă mine și a spus: „Uite, un exemplu!“ și, în același timp, îmi atinge genunchii pe sub masă.

Se spune că întârziem mereu, dar aveam note mari. Motivul era că aveam o iubită la clasa de desen și ne țineam mereu de mână. Profesoara de desen nu înghițea treaba asta. Era plină de prejudecăți.

Mi-a spus: „Domnule Hendrix, ne vedem la garderobă în trei secunde, vă rog“. La garderobă a spus: „Cum vă permiteți să vorbiți așa cu femeia aceea albă?“ Am spus: „Ce, sunteți geloasă?“ A început să plângă și am fost dat afară. Plâng ușor.

[JIMMY A RENUNȚAT LA LICEUL GARFIELD ÎN OCTOMBRIE 1960,
LA ȘAPTESPREZECE ANI.]

ÎMI AMINTESC CÂND

M-AU DAT FRUMUȘEL AFARĂ DIN ȘCOALĂ

MI-AU SPUS CĂ NU-S BUN DE NIMIC...

ȘI M-AM SIMȚIT AȘA DE MÂNDRU CĂ AM STRIGAT

TARE: „DU-TE NAIBII,

ȘCOALĂ DEMODATĂ!“

AȘTEPȚI ȘI TOT AȘTEPȚI, DAR NIMIC

NU TE SALVEAZĂ DE

SOARTA ASTA Plictisitoare CÂND TRĂIEȘTI CA UN ÎNGER.

TOT TIMPUL FACI CE TREBUIE, NU TREBUIE NICIODATĂ

SĂ TE CERȚI, NICIODATĂ SĂ NU-ȚI FIE POFTĂ

SĂ FACI PRIMUL PAS

PE DUPĂ COLȚ.

M-am lăsat repede de școală. Școala nu era de mine. Voiam să mi se întâmple ceva. Tata mi-a spus să-mi caut de lucru. Deci asta am făcut timp de două săptămâni. Am muncit pentru tata. Era muncă foarte grea. Trebuia să cărăm toată ziua pietre și ciment și el lua banii. Nu mă plătea. Ținea toți banii pentru el. Nu voiam să muncesc din greu pentru așa de puțini bani, așa că am început să umblu hai-hui cu copiii.

Uneori, cu niște prieteni, loveam un polițist și ne luam mare papară după jumătate de oră. Alteori, ajungeam la închisoare, dar mâncam foarte bine. Cei mai mulți gabori erau niște ticăloși nenorociți, dar erau și unii buni. Erau mai personali – nu te loveau așa tare și apoi mâncai mai bine. Dar, după o vreme, a devenit foarte plictisitor.

Mulțor copii le merge greu. Iisuse! Nu-mi plăcea deloc acasă. Am fugit de câteva ori, pentru că eram foarte nefericit. Odată, am fugit după un scandal mare cu tata. M-a lovit peste față și am fugit. Când și-a dat seama că am fugit, tata a înnebunit de îngrijorare. Dar pe atunci nu-mi prea păsa ce simțeau ceilalți. M-am întors când mi-am dat seama că tata era supărat. Nu că mi-ar fi păsat, dar, totuși, e tatăl meu. Nu cred că tata a crezut vreodată că o să reușesc. Eram copilul care nu făcea ce trebuia.

* * * * *

LACRIMILE MĂ ARD

LACRIMILE ÎMI ARD OCHII

PÂNĂ JOS DE TOT, JOS ÎN SUFLETUL MEU.

LACRIMILE MĂ ARD ÎN SUFLET...

TREBUIE SĂ PLEC DIN ORAȘUL ĂSTA

O SĂ FIU UN COPIL VOODOO

ȘI-O SĂ-NCERC SĂ FIU UN BĂIAT FERMECAT.

O SĂ MĂ-NTORC ȘI O SĂ CUMPĂR ORAȘUL ĂSTA

O SĂ MĂ-NTORC ȘI O SĂ CUMPĂR ORAȘUL ĂSTA

ȘI O SĂ-L PUN PE TOT ÎN PANTOFUL MEU

POATE O SĂ-ȚI DAU ȘI ȚIE O BUCĂȚICĂ!*

Acasă, când eu stăteam la etaj, cei mari făceau petreceri și ascultau Muddy Waters, Elmore James, Howlin' Wolf și Ray Charles. Chiar nu era un sunet malefic, doar un sunet gras. Mă strecuram jos la sfârșitul petrecerilor și mâncam cartofi prăjiți și furam chiștoace. Se dădea Grand Ol' Opry** și mă uitam. Aveau niște gagii grei, chitariști grei.

Primul chitarist care mi-a atras atenția a fost Muddy Waters. Am auzit un disc cu el când eram copil și m-a speriat de moarte pentru că am auzit toate acele sunete. Mamă! Ce fusese asta? Era minunat. Îmi plăcea Muddy Waters când avea doar două chitare, muzicuță și tobă mare. Îmi plăceau chestiile gen *Rollin' and Tumblin'* – sunetul ăla primitiv de chitară.

* Versuri din *Hear My Train A Comin'* (acustic) cu o intercalare din *Voodoo Chile*: „Tears burning me / Tears burning me in my eyes / Way down, way down in my soul / Tears burning me in my soul...”.

** *Grand Ole Opry*, cea mai longevivă emisiune radiofonică din Statele Unite, dedicată muzicii country și datând din 1925.

Tata dansa și juca trombon*. Primul meu instrument a fost o muzicuță, pe care am primit-o când aveam vreo patru ani, cred. Apoi o vioară. Mereu mi-au plăcut instrumentele cu coarde și pianul, dar voiam ceva pe care să-l pot lua acasă sau să-l duc cu mine oriunde, și nu puteam să iau acasă un pian.

Apoi au început să mă intereseze chitarele. Prin toate casele pe unde mergeam părea să fie câte una. Într-o seară, prietenul tatei era drogat și mi-a vândut chitara lui cu cinci dolari. Nu știam că avea să fie nevoie să pun corzile invers, fiindcă eram stângaci, dar nu părea să fie cum trebuie. Îmi amintesc că mi-am spus: „Ceva nu-i în regulă aici“.

Am inversat corzile, dar, când am terminat, era dezacordată. Habar n-aveam de acordaj, așa că m-am dus la magazin și mi-am trecut degetele peste coardele unei chitare pe care o aveau acolo. După aceea, am știut să mi-o acordez și pe a mea.

Aveam vreo paisprezece-cincisprezece ani când am început să cânt la chitară. Cântam în curtea din spatele casei și se strângeau copiii și spuneau că e tare. Apoi m-am plictisit de chitară și am lăsat-o deoparte. Dar, când l-am auzit pe Chuck Berry, mi-a revenit interesul.

Am învățat toate riffurile posibile. N-am luat niciodată lecții. Am învățat chitară de pe discuri și de la radio. Iubeam muzica, omule. Mă duceam în spatele casei în Seattle, fiindcă nu voiam să stau tot timpul în casă, și cântam la chitară împreună cu un disc de Muddy Waters. Vezi tu, altceva nu mă interesa, doar muzica. Încercam să cânt ca Chuck Berry și Muddy Waters. Încercam să învăț tot ce se putea.

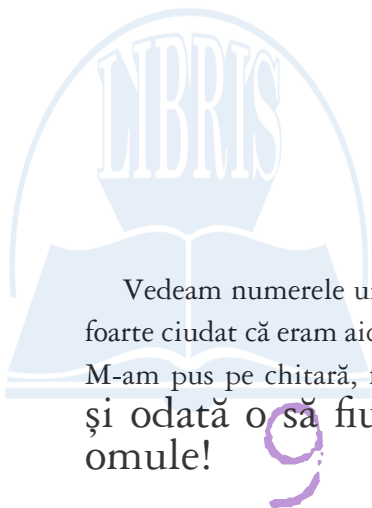
* În original, *spoons*.

LA ȘAPTESPREZECE ANI MI-AM FĂCUT O FORMAȚIE cu alți tipi, dar m-au dat afară. La început n-am știut de ce, dar, după vreo trei luni, mi-am dat seama că-mi trebuia o chitară electrică. Prima a fost un Danelectro, pe care mi l-a cumpărat tata. Trebuie să-l fi bătut mult la cap. Dar întâi a trebuit să-i arăt că știam să cânt. Pe atunci presupun că îmi plăcea rock'n'roll-ul. Cântam împreună chestii ale unor trupe precum Coasters*. Oricum, toată lumea trebuia să facă aceleași lucruri înainte să intre într-o formație. Trebuia să faci chiar și aceiași pași. Am început să caut locuri unde să cânt. Îmi amintesc că am avut primul concert într-un arsenal, un loc al Gărzii Naționale, și am câștigat 35 de cenți de om și trei hamburgeri.

Mi-a fost foarte greu la început. Știam cam trei cântece și, când ne-a venit vremea să cântăm pe scenă, tremuram tot, așa că a trebuit să cânt din spatele cortinei. Pur și simplu nu puteam să mă duc în față. Și apoi te descurajezi foarte tare. Auzi diferite formații cum cântă prin preajmă și chitaristul pare mereu mult mai bun decât tine.

Cei mai mulți renunță în acest moment, dar mai bine nu faci asta. Pur și simplu mergi mai departe, pur și simplu mergi mai departe. Uneori, o să fii așa de frustrat încât o să urăști chitara, dar așa înveți. Dacă te ții, vei fi răsplătit. Dacă ești foarte încăpățânat, poți să reușești.

* The Coasters, grup vocal american de rhythm'n'blues și rock'n'roll, popular în anii 1950.

Vedeam numerele unu, nouă, șase, șase în vis. Aveam un sentiment foarte ciudat că eram aici cu un scop și că aveam să am șansa să fiu auzit. M-am pus pe chitară, fiindcă altceva nu aveam. O, tati, odată și odată o să fiu mare și celebru. O să reușesc, omule!

UN BĂIEȚEL DINTR-UN VIS
ACUM CÂTEVA ZILE
MINTEA I-A CĂZUT DE PE FAȚĂ
ȘI VÂNTUL I-A SUFLAT-O.
O MÂNĂ S-A VĂZUT DIN CER
ȘI I-A LIPIT UN SEMN PE PIEPT
ȘI I-A SPUS, DU-TE
OMULE,
ȘI DĂ TOTUL DIN TINE.*

* * * * *

* Versuri din *Astro Man*: „A little boy inside a dream / Just the other day / His mind fell out of his face / And the wind blew it away. / A hand came out from Heaven / And pinned a badge on his chest / And said, «Get out / There, man, / And do your best»“.

{ÎN MAI 1961, JIMMY A FOST ARESTAT, PENTRU CĂ MERGEA CU O MAȘINĂ FURATĂ.
A PRIMIT O CONDAMNARE DE DOI ANI CU SUSPENDARE DUPĂ CE AVOCATUL DIN OFICIU
I-A SPUS JUDECĂTORULUI CĂ JIMMY AVEA SĂ SE ÎNROLEZE ÎN ARMATĂ.}

Jimmy către judecător:

„Da, domnule.
M-am gândit să devin
un Vultur țipător *“.

Aveam optsprezece ani. N-aveam un ban în buzunar. Tocmai stătusem șapte zile la răcoare, pentru că făcusem o tură cu o mașină furată, deși nu știusem că era furată. M-am gândit că oricum trebuia să fac armata mai devreme sau mai târziu, așa că m-am dus la primul ofițer de recrutări pe care l-am văzut și m-am oferit voluntar. Mă gândeam să cânt pe atunci. Abia cântam ceva. Știam vreo patru cântece pe chitară. Ca de obicei, știți voi. Voiam să termin cu toate înainte să încerc să-mi fac o carieră în muzică, să nu mă cheme tocmai când începea să se miște ceva.

Nu aveam școală de muzică, așa că n-am putut să mă înrolez ca muzician. M-am gândit s-o fac până la capăt, așa că m-am înscris la o divizie aeropurtată. Am făcut-o pentru că mă plictiseam, dar armata m-a învățat ce înseamnă plictiseala. Nu-i nimic mai plictisitor decât să stai toată ziua și să cureți cartofi.

Am urât armata din primul moment.

* În original, *Screaming Eagle*, numele dat diviziei 101 aeropurtate a Statelor Unite.

{LA CEVA VREME DUPĂ MOARTEA LUCILLEI, O PRIETENĂ A LUI AL, WILLENE, S-A MUTAT ACASĂ LA FAMILIA HENDRIX CU FIICA EI, WILLETTE}

SCRISOARE CĂTRE CEI DE ACASĂ, IUNIE 1961:

*Dragă domnule și doamnă James A. Hendrix,
A cam venit vremea să vă scriu. Și totuși avem multă treabă pe aici.
Ce faceți voi? Bine, sper. Vremea aici e destul de frumoasă, doar că e
cam vânt uneori, pentru că oceanul e la doar două mile. Nu pot să vă
spun prea multe pentru că trebuie să facem curățenie în baracă puțin
înainte să ne culcăm. Voiam doar să știți că mai trăiesc, deși la limită.
Adică sunt tuns și trebuie să mă bărbieresc. Până acum m-am bărbierit
doar de două ori de când am venit. N-o să ne putem vedea decât peste
vreo două luni – asta dacă am noroc. Facem pregătirea de bază. Deși
sunt aici de o săptămână, parcă a trecut o lună. Timpul trece încet,
chiar dacă avem multe de făcut. Cum merge treaba cu grădinaritul?
Sper că bine. Cred că viața e mai scumpă în armată decât când ești
civil. Până acum a trebuit să ne luăm saci de rufe de 1 dolar, suport de
pălărie de 1 dolar 75, două încuieri de câte 80 de cenți, trei prosoape
de câte 50 de cenți, trusă de ștanțare de 1 dolar 75, tuns de 1 dolar,
trusă de făcut pantofii de un dolar 70, brici de ras, lame și spumă de
1 dolar 70, insigne de 50 de cenți. Deci cred că nu e așa bine din punct
de vedere financiar cum credeam la început...*

*Nu ne plătesc până pe 30 iunie 1961, deci spuneți-mi dacă-mi puteți
trimite 5-6 dolari. Nu ne-au dat decât 5 dolari la început și mi-a mai
rămas doar un dolar și jumătate care pe aici nu țin prea mult. Dacă
puteți să-mi trimiteți, pot să vi-i înapoiez la sfârșitul lunii, când ne
plătesc, și o voi face. După ce ne statornicim o să fie mult mai bine.
Doar prima lună, agitată, ne zăpăcește. Deci chiar trebuie să închei
acum. Vă rog, dacă aveți timp, scrieți-mi și voi și spuneți-mi cum merg
lucrurile pe acolo. Transmiteți-le tuturor dragostea mea – Bunicii, lui
Gracie, lui Willie May, Unchiului Frank, lui Betty etc., etc.*

Cu dragoste, James.

*PS: Vă rog, dacă puteți, trimiteți-mi câțiva dolari cât de repede
– mulțumesc.*

Pregătirea era foarte dură. N-am trecut niciodată prin ceva mai rău.
Mereu încercau să vadă cât poți să înduri. Era ceva căruia îi spuneam
„agonia atârnată“. Te lăsau atârnat într-un ham legat de o frânghie cu
picioarele un pic deasupra pământului. În unele zile stăteai așa o oră,
și, dacă hamul era un pic strâmb, era crunt. Și nu-ți lăsau decât câteva
secunde să-ți pui hamul. Înceau să ne călească – deci trebuia să dormim
în noroi. Toată ideea era să vadă cât puteai să înduri. Am îndurat. Eram
hotărât să nu cedez.

SCRISOARE CĂTRE CEI DE ACASĂ, OCTOMBRIE 1961

Dragă tată,

Tocmai am primit scrisoarea de la tine și mă bucur mult să aud că ești bine și că tu și Leon sunteți împreună. M-a surprins acest lucru și sunt foarte fericit, pentru că știu că ești, sau poate ar trebui să spun erai, destul de singur pe acolo. Așa mă simt și eu când încep să mă gândesc la tine și la ceilalți – și la Betty. Spune-i lui Leon să-și vadă cuminte de treabă pentru că, așa cum îmi spuneai și mie, o să aibă de câștigat din asta mai târziu. Mă bucur mult și că ți-ai luat televizor și știu că te ocupi „ca lumea” de casă. Ține-o tot așa și eu o să fac tot ce pot ca să termin treaba asta cu aviația AEROPURTATĂ de dragul renumelui nostru. O să mă străduiesc din greu și o să fac toate eforturile posibile. O să fac în așa fel încât toată familia Hendrix să aibă dreptul să poarte însemnele cu vulturul țipător ale armatei aeropurtate a Statelor Unite! Ai grijă de tine și, când o să ne vedem din nou, voi purta însemnele mândriei. Sper.

Lui Tati Hendrix, de la fiul tău, cu dragoste, James

PS: Trimite-mi te rog chitara cât de repede poți – chiar am nevoie de ea acum – e încă acasă la Betty.

DIN ALTĂ SCRISOARE CĂTRE CEI DE ACASĂ

De două săptămâni, nu avem parte decât de antrenamente fizice și hărțuire. Apoi, când te duci la școala de parașutism, acolo dai de dracu'! Te aleargă până MORI! Comentează și critică orice faci. Trebuie să faci 10, 15 sau 25 de flotări – toată ziua împing în Tennessee cu mâinile –, să te antrenezi în rumeguș umed la

temperaturi de minus șase grade.* Chiar că scot untul din tine și jumătate din oameni se lasă. Așa despart bărbații de băieți. Mă rog să reușesc să rămân cu bărbații.

A trebuit să cumpăr două perechi de cizme militare și patru seturi de salopete croite, plus douăzeci de ecusoane cu vulturul țipător. Știi ce reprezintă? DIVIZIA AEROPURTATĂ 101, Fort Campbell, Kentucky – da, da!

SCRISOARE CĂTRE CEI DE ACASĂ, NOIEMBRIE 1961

Iată-mă, exact unde îmi doream să fiu, în divizia aeropurtată 101. Am sărit dintr-un turn de 34 de picioare** în a treia zi după ce am venit. A fost aproape distractiv. Eram primii nouă din aproximativ 150 din grupul nostru. Când am urcat treptele spre vârful turnului, am mers la pas, am luat-o ușurel. Trei tipi au renunțat când au ajuns în vârful turnului. S-au uitat în jos și pur și simplu au renunțat. Poți să renunți oricând. Și asta m-a pus pe gânduri în timp ce urcam treptele, dar m-am hotărât că, orice s-ar întâmpla, eu n-o să renunț.

Când am ajuns în vârf, maestrul de sărituri mi-a legat două chingi de ham și mi-a dat o palmă peste fund și mi-a spus în ureche: „Du-te, du-te, DU-TE!” Am ezitat o fracțiune de secundă și în momentul următor eram în cădere. Deodată, când toată frânghia se terminase, am fost aruncat ca un bici și am început să mă îndoi în josul cablului... În timp ce alunecam în jos îmi țineam picioarele lipite, mâinile pe rezervă, bărbia în piept. M-am dus direct într-o dună de nisip. Mai târziu ne vor arăta cum să trecem peste ea, ridicând picioarele, bineînțeles. Dar spatele m-a ținut. În sfârșit, a fost o experiență nouă.

cu dragoste, James

* Minus 6 grade Fahrenheit, aproximativ minus 20 de grade Celsius.

** Aproximativ zece metri.

DE LA ZERO

Ăsta a fost cel mai bun lucru din armată – săriturile cu parașuta. Am sărit de vreo douăzeci și cinci de ori. E cel mai palpitant lucru pe care-l făcusem în viața mea. Chiar e atât de distractiv pe cât arată, dacă reușești să ții ochi deschiși.

Când sari prima dată e tare rău. Păi, ești în avion și unii dintre gagii nu mai fuseseră NICIODATĂ într-un avion. Unii vomitau într-o găleată mare, un coș mare de gunoi care stătea la mijloc.

A fost excelent!

Și apoi avionul care făcea

VRUUUUUUUUUUUM!!!! Vuia și se zgâlțâia și vedeai niturile cum săreau.

Înțelegeți ce vă zic eu aici?

Ești chiar la ușă și apoi, dintr-odată,

paf!
vâjj!

Pentru o fracțiune de secundă mi-a venit un gând, gen:

„Ești nebun!”

Fizic e ca senzația că ai cădea pe spate,
ca în vise.

Și aproape că leșini,
și aproape că plângi, și îți vine să râzi.

DE LA ZERO

E foarte personal, pentru că odată ajuns acolo
totul e foarte tăcut.

Nu auzi decât briza – **fâșșșșșșșșșș** – așa.

Te simți mai singur ca oricând și oriunde.

Ești acolo singur-singurel
și poți să vorbești în șoaptă sau poți să ții sau poți să faci orice.
Și apoi m-am gândit ce nebun fusesem că o făcusem,

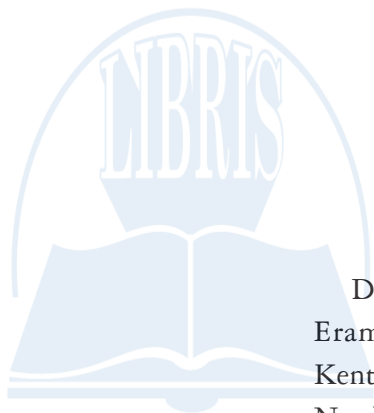
dar mi-a plăcut la nebunie.

Apoi simți o smucitură de guler și
trebuie să te uiți în sus, să vezi dacă s-a deschis parașuta. De fiecare dată
când sari, îți e teamă că, poate de data asta, n-o să se deschidă.

Și te uiți în sus și vezi
**o ciupercă albă, mare, frumoasă,
deasupra ta.**

Atunci începi să vorbești din nou singur,
și nu spui decât,

Slavă Domnului!

Dar armata e un loc tare rău. Eram staționat în Kentucky. Kentucky e chiar la granița dintre Nord și Sud și în tabăra aia erau unii dintre tipii cei mai arțăgoși și lingușitori. Unii dintre ofițeri, frate! A fost cumplit! Nu mă lăsau să am nicio treabă cu muzica. Îți spun ei ce te interesează și nu ai de ales. Armata e mai mult pentru oameni cărora le place să li se spună ce să facă.

Am stat acolo cincisprezece luni, dar m-am accidentat la o săritură și mă obseda disciplina. Într-o zi, mi-am prins încheietura într-un cârlig de asigurare chiar când mă pregăteam să sar și mi-am rupt-o. Le-am spus că mă lovisem și la spate. De fiecare dată când mă examinau gemeam, deci până la urmă m-au crezut.

Am avut noroc că am ieșit când am ieșit, cu Vietnamul la orizont.

